

De periodieke verplichting om een oriënterend bodemonderzoek uit te voeren

Naast de verplichting om een oriënterend bodemonderzoek uit te voeren bij overdracht, bij sluiting, bij onteigening, faillissement en vereffening is er nog een geval waarbij een oriënterend bodemonderzoek voor een risico-inrichting verplicht is gesteld.

Het betreft de periodieke verplichting om een oriënterend bodemonderzoek uit te voeren voor een aantal risico-inrichtingen die in het Vlarebo worden aangeduid.

Met betrekking tot deze periodieke verplichting voert het nieuwe Vlarebo vooral enkele zeer belangrijke versoepelingen in. In dit artikel wordt hierop dieper ingegaan.

De decretale bepaling zelf is slechts licht gewijzigd

Het nieuwe artikel 33 stelt:

“De Vlaamse regering kan bij algemene regel bepalen dat de exploitanten van bepaalde categorieën van risico-inrichtingen binnen een door haar bepaalde termijn en vervolgens periodiek volgens de door haar bepaalde periodiciteit op eigen initiatief en op eigen kosten een oriënterend bodemonderzoek moeten uitvoeren. Deze verplichting geldt niet voor de exploitanten die voor het voldoen van de verplichting, vermeld in artikel 91, §1, een beroep doen op een erkende bodemsaneringsorganisatie als vermeld in afdeling II van hoofdstuk VII.”

Twee zaken zijn hierbij nieuw:

- I. De toevoeging “op eigen initiatief”. Ook voorheen moest het periodiek oriënterend bodemonderzoek gebeuren “op eigen kosten” maar werd niet met zoveel woorden aangegeven dat het initiatief moest uitgaan van de exploitant. Het is nu duidelijk dat de exploitant van een risico-inrichting

die op de lijst voorkomt, zelf het nodige moet doen en niet moet of zelfs mag wachten op een aanmaning door de overheid.

2. De uitzondering voor de bedrijven die aansluiten bij de bodemsanerings-organisaties. Deze laatste kunnen worden opgericht voor specifieke bedrijfssectoren en nemen dan in hun werking ook de periodieke onderzoeksplicht voor die sector over in hun bodempreventie- en bodembeheersplan.

De vereenvoudigingen zijn dus niet te vinden in de decretale bepalingen maar in de uitwerking ervan in het Vlarebo.

In het oude Vlarebo werd nog een indeling ingevoerd van de periodieke onderzoeksplicht met een periodiciteit van 5, 10 of 20 jaar. Het nieuwe Vlarebo voorziet enkel nog een periodiciteit van 10 of 20 jaar.

De afschaffing van de periodiciteit van 5 jaar is uiteraard reeds een enorme versoepeling.

Oude verplichtingen	A	B	C
I. Eerste maal vóór:			
1. Activiteiten of inrichtingen die vóór 29 oktober 1995 in exploitatie waren.	31/12/2003	31/12/2001	31/12/1999
2. Activiteiten of inrichtingen waarvan de exploitatie ná 28 oktober 1995 is aangevat (binnen volgende periode na de datum van de definitieve milieuvergunning).			
a. Wanneer géén oriënterend bodemonderzoek werd uitgevoerd binnen de periode van 5 jaar voorafgaand aan de datum van de definitieve milieuvergunning.	10 jaar	8 jaar	5 jaar
b. Wanneer een oriënterend bodem-onderzoek werd uitgevoerd binnen de periode van 5 jaar voorafgaand aan de datum van de definitieve milieu-vergunning.	20 jaar	10 jaar	5 jaar
II. Periodiek			
Vervolgens om de:	20 jaar	10 jaar	5 jaar

Nieuwe verplichtingen	A	B
I. Eerste maal vóór:		
1. Risico-inrichtingen waarvan de exploitatie vóór 29 oktober 1995 is aangevat.	31/12/2013	31/12/2011
2. Risico-inrichtingen waarvan de exploitatie tussen 29 oktober 1995 en de inwerkingtreding van dit besluit is aangevat:	31/12/2017	31/12/2015
3. De risico-inrichtingen waarvan de exploitatie na de inwerkingtreding van dit besluit is aangevat (binnen volgend aantal jaar na de aanvang van de exploitatie):		
a. Waar geen oriënterend bodemonderzoek op de grond werd uitgevoerd binnen de periode van tien jaar voor de aanvang van de exploitatie:	10 jaar	6 jaar
b. Waar een oriënterend bodemonderzoek op de grond werd uitgevoerd binnen de periode van tien jaar voor de aanvang van de exploitatie:	20 jaar	10 jaar
II. Periodiek		
Vervolgens om de:	20 jaar	10 jaar

Het is in de voorafgaande tabellen dus zeer duidelijk dat de periodieke verplichtingen verregaand werden versoepeld.

In de lijst in bijlage I van het Vlarebo worden de verschillende risico-inrichtingen in categorieën ingedeeld

De lijst in het nieuwe Vlarebo is, o.a. als gevolg van de beperking tot twee periodiciteitklassen, grondig gewijzigd tegenover de oude Vlarebo lijst.

Niet alleen is de periodiciteit "5 jaar" verdwenen, maar heel wat

rubrieken werden van categorie gewijzigd – bijna steeds versoepeld.

Vooral in de rubriek 2 "afvalstoffen" zijn de versoepelingen aanzienlijk.

Hierna volgen bij wijze van voorbeeld, in tabelvorm, enkele belangrijke wijzigingen uit deze rubriek 2:

	'Oude' Vlarebo	'Nieuwe' Vlarebo
2.1.1. Opslag van afvalstoffen niet aan een verwerking van afvalstoffen verbonden:	O/C	A
2.2.2. Opslag en mechanische behandeling van:		
c) 3° schroot met een opslagcapaciteit van meer dan 100 ton:	C	B
d) 3° voertuigwrakken met een opslagcapaciteit van meer dan 100 wrakken of meer dan 100 ton:	C	B
g) 2° gevaarlijke afvalstoffen met een opslagcapaciteit van meer dan 1 ton:	C	B
2.3.2. Opslag en fysisch-chemische behandeling van:		
a) niet gevaarlijke slibs:	C	A
b) gevaarlijke slibs:	C	A
c) afgewerkte olie:	C	A
d) organische oplosmiddelen:	C	B
e) andere niet gevaarlijke afvalstoffen:	C	A
f) andere gevaarlijke afvalstoffen:	C	B
2.3.6. Stortplaatsen:		
a) categorie 3: stortplaats voor inerte afvalstoffen:		
1° stortplaats voor inerte afvalstoffen:	B	A
2° monostortplaats voor inerte afvalstoffen:	B	A
b) categorie 2: stortplaats voor voornamelijk organisch niet-gevaarlijke afvalstoffen:		
1° stortplaats voor gemengde niet-gevaarlijke huishoudelijke vaste afvalstoffen met hoog gehalte aan organisch/bioafbreekbaar en anorganisch afval:	C	B
2° stortplaats voor voornamelijk organisch niet-gevaarlijke afvalstoffen:	C	B
3° stortplaats voor anorganische niet-gevaarlijke afvalstoffen met laag organisch/bioafbreekbaar gehalte:	C	B
4° monostortplaats voor niet-gevaarlijke afvalstoffen, andere dan inerte afvalstoffen:	C	B
5° stortplaats voor niet-gevaarlijke afvalstoffen van iedere andere oorsprong die voldoen aan de criteria voor de aanvaarding van afvalstoffen op stortplaatsen voor niet-gevaarlijk afval:	C	B
6° stortplaats voor stabiele, niet-reactieve gevaarlijke afvalstoffen:	C	B
c) categorie 1: stortplaats voor gevaarlijke afvalstoffen:		
1° stortplaats voor gevaarlijke afvalstoffen die voldoen aan de criteria voor de aanvaarding van afvalstoffen op stortplaatsen voor gevaarlijke afvalstoffen:	C	B
2° monostortplaats voor gevaarlijke afvalstoffen:	C	B
3° monostortplaats voor gevaarlijke afvalstoffen die bestaan uit asbestcement of andere asbesthoudende bouwmaterialen waarin asbest in gebonden vorm aanwezig is:	C	B
4° ondergrondse opslagplaats voor gevaarlijke afvalstoffen:	C	B
2.3.10. Stortplaatsen die meer dan 10 ton per dag ontvangen of een totale capaciteit van meer dan 25.000 ton hebben, met uitzondering van stortplaatsen voor inerte afvalstoffen:	C	B

Bovenstaande tabel bevat maar enkele voorbeelden van de wijzigingen binnen de rubriek "afvalstoffen". Het is nochtans heel duidelijk dat voor veel risico-inrichtingen de periodieke verplichting zeer sterk is afgezwakt. Sommige deelrubrieken gaan zelfs over van een periodiciteit van 5 jaar naar een periodiciteit van 20 jaar.

Ook voor de andere rubrieken zijn belangrijke wijzigingen – lees meestal vereenvoudigingen – doorgevoerd.

Toch zijn er ook enkele verstrengingen aangebracht

Zo is er een periodieke onderzoeksplicht ingevoerd voor de brandstofverdeelinstallaties voor motorvoertuigen met maximaal 1 verdeelslang. Voorheen was hier enkel een oriënterend bodemonderzoek nodig bij overdracht of sluiting, nu is ook een periodiek oriënterend bodemonderzoek om de twintig jaar opgelegd.

De volledige rubriek 28 "Mest of meststoffen" is verstrengd en voor de rubriek 50 "Zout" is nu eveneens een periodiek oriënterend bodemonderzoek ingevoerd.

Opvullen van putten.

Hoewel dit niets met de periodieke onderzoeksplicht te maken heeft kan nog worden opgemerkt dat voor de rubriek 60 "Geheel of gedeeltelijk opvullen met niet-verontreinigde uitgegraven bodem en niet-verontreinigde bagger- en ruimingsspecie van groeven, graverijen, uitgravingen en andere putten, met inbegrip van waterplassen en vijvers met een capaciteit van meer dan 10.000 m³" nu ook een oriënterend bodemonderzoek verplicht is gesteld bij overdracht of sluiting (vroeger was dit niet verplicht).

Overgangsbepalingen

Artikel 234 van het nieuwe Vlarebo regelt nog de overgangsbepalingen voor het periodiek oriënterend bodemonderzoek.

Het artikel stelt dat de exploitanten die hun periodieke onderzoeksplicht, zoals opgelegd in het "oude" decreet en Vlarebo, nog niet zijn nagekomen, dit alsnog moeten doen binnen een termijn van twee jaar na de inwerkingtreding van het "nieuwe" Vlarebo (zoals eerder vermeld was dit op 1 juni).

De versoepeling kan dus niet ingeroepen worden door de exploitanten die in feite nog niet in orde zijn met de "oude" regelgeving.

Besluit

In ieder geval doet iedere exploitant er goed aan om voor zijn eigen inrichting na te gaan of die voorkomt in de lijst in bijlage I van het nieuwe Vlarebo (lijst van risico-inrichtingen) en na te zien wat zijn verplichtingen zijn in het kader van het nieuwe bodemdecreet en het nieuwe Vlarebo. Hij wordt volgens de nieuwe bepalingen zeer duidelijk verondersteld zelf het initiatief te nemen.

In vele gevallen zal de exploitant merken dat zijn verplichtingen zijn versoepeld.

Alvast een zeer belangrijke en positieve stap in een vereenvoudiging van de administratieve verplichtingen.

Laat ons hopen dat de Vlaamse Regering en de Vlaamse administraties verder gaan op deze ingeslagen weg. ■

John Mestdagh